

Algebra és számelmélet 2-tk, 2017. tavasz
10. gyakorlat

1. Tegyük fel, hogy egy egész együtthatós polinom öt különböző egész helyen vett helyettesítési értéke 2017. Mutassuk meg, hogy ekkor semmilyen egész helyen sem veheti fel a 2031-et.
2. (a) Hány olyan legfeljebb harmadfokú f polinom van $\mathbb{R}[x]$ -ben, amelyre $f(1) = 2$, $f(2) = 4$, $f(3) = 6$, $f(4) = 8$?
- (b) Hány olyan negyedfokú f polinom van $\mathbb{R}[x]$ -ben, amelyre $f(1) = 2$, $f(2) = 4$, $f(3) = 6$, $f(4) = 8$?
3. Legyen n pozitív egész, $a_1, a_2, \dots, a_{n+1}$ páronként különböző valós számok, és legyen

$$\ell_i = \frac{\prod_{\substack{k \neq i, \\ k \leq n+1}} (x - a_k)}{\prod_{\substack{k \neq i, \\ k \leq n+1}} (a_i - a_k)}, \text{ ha } i = 1, 2, \dots, n+1.$$

- (a) Mit mondhatunk $\ell_i(a_j)$ -ről?
- (b) Határozzuk meg (zárt alakban) a $\sum_{i=1}^{n+1} \ell_i$ polinomot.
4. Melyek igazak az alábbi állítások közül?
  - (a) Ha egy komplex együtthatós polinom minden racionális helyen racionális értéket vesz fel, akkor a polinom minden együtthatója racionális.
  - (b) Ha egy komplex együtthatós polinom minden egész helyen egész értéket vesz fel, akkor a polinom minden együtthatója egész.

*5. Tegyük fel, hogy f legfeljebb n -edfokú, valós együtthatós polinom, amelyre $f(k) = 2^k$ teljesül, ha $k = 0, 1, 2, \dots, n$. Határozzuk meg $f(n+1)$ -et.

*6. Ali Baba a kincset a 40 rablóra akarja hagyni, de fél, hogy azok összevesznek, és ezért olyan módszert szeretne, hogy csak akkor juthassanak hozzá, ha már legalább 25 rabló előre megegyezett, hogyan osztozkodnak. A kincshez vezető útvonalat egy számítógép rejti, ehhez csak úgy lehet hozzáférni, ha valaki bepötyögi a megfelelő jelszót, ami egy (möglegyetösen nagy) természetes szám. Ali Baba az Interpol tanácsára egyenként mindegyik rablónak a fülébe sűg valamit. Ha bármelyik 25 rabló összefog, akkor meg tudja fejteni a kulcsszámot, de 24-en hiába próbálkoznak, együttesen sem lesz semmilyen információjuk a számról. Mit tanácsolt Ali Babának az Interpol(áció)?

7. Határozzuk meg a Φ_m körosztási polinomokat $m \leq 8$ -ra.

8. Legyen p prímszám. Határozzuk meg a Φ_p és Φ_{p^2} körosztási polinomokat.

9. Mi lehet egy körosztási polinom konstans tagja?

*10. Tegyük fel, hogy m páratlan. Mutassuk meg, hogy $\Phi_{2m} = \Phi_m(-x)$.

*11. Legyen m pozitív egész és tegyük fel, hogy p prím és $p \mid m$. Mutassuk meg, hogy $\Phi_{pm} = \Phi_m(x^p)$.